

Dvojaká dynamika obrátenia: Peter a Kornélius (Sk 10)

22. Evanjeliová stať hovorí predovšetkým o obrátení Kornélia, ktorému sa dokonca dostalo istého „zvestovania“. Kornélius bol pravdepodobne rímsky pohan, stotník (dôstojník nižšej hodnosti) okupačnej armády, ktorý vykonával povolanie spojené s násilím a zneužívaním. Napriek tomu sa venoval modlitbe a almužne, t. j. pestoval vzťah s Bohom a staral sa o svojich blížnych. Práve k nemu prekvapivo prichádza anjel, volá ho po mene a vyzýva ho, aby poslal – slovo označujúce poslanie/misiu! – svojich sluhov do Joppe a povolal – slovo označujúce povolanie! – Petra. Potom sa hovorí o obrátení tohto druhého muža, ktorý v ten istý deň mal videnie, v ktorom mu hlas nariadil, aby zabil a zjedol zvieratá, z ktorých niektoré boli nečisté. Jeho odpoveď bola rozhodná: „Nijakým činom, Pane“ (Sk 10, 14). Peter teda spoznáva, že k nemu hovorí Pán, no protirečí mu a jasne odmieta, pretože toto nariadenie ruší predpisy Tóry, ktoré sú nevyhnutné pre jeho náboženskú identitu a odrážajú spôsob chápania vyvolenia ako odlišnosti, ktorá zahŕňa oddelenie a výlučnosť vzhľadom na ostatné národy.

23. Apoštol ostane hlboko rozrušený a pokým si kladie otázku o zmysle toho, čo sa stalo, prichádzajú ľudia, ktorých poslal Kornélius a ktorých mu Duch označil ako svojich vyslancov. Peter im odpovedá slovami, ktoré pripomínajú Ježišove slová v Getsemanskej záhrade: „Ja som ten, ktorého hľadáte“ (Sk 10, 21). Ide o skutočné a opravdivé obrátenie, o bolestivý prechod a nesmierne plodné opustenie vlastných kultúrnych a náboženských kategórií: Peter súhlasí s tým, aby jedol spoločne s pohanmi jedlo, ktoré vždy považoval za zakázané, spoznáva ho ako nástroj života a spoločenstva s Bohom a s druhými. A v stretnutí s ľuďmi, v ich prijatí, spoločnom kráčaní s nimi a vstúpení do ich domovov si uvedomuje význam svojej vízie: nijaká ľudská bytosť nie je v Božích očiach nehodná a rozdielnosť nastolená vyvolením nie je výlučným uprednostnením, ale službou a svedectvom univerzálneho dosahu.

*...nijaká ľudská bytosť nie je v Božích očiach
nehodná a rozdielnosť nastolená vyvolením
nie je výlučným uprednostnením, ale službou
a svedectvom univerzálneho dosahu...*

24. Tak Kornélius, ako aj Peter zapájajú do procesu svojho obrátenia druhých ľudí a robia z nich spoločníkov na svojej ceste. Apoštolské konanie uskutočňuje Božiu vôľu a vytvára spoločenstvo, búra ploty a podporuje stretnutie. Pri stretnutí dvoch protagonistov zohráva hlavnú úlohu slovo. Kornélius začína rozprávať o prežitej skúsenosti. Peter ho počúva a následne si vezme slovo, aby aj on povedal, čo sa mu prihodilo a svedčil o prítomnosti Pána, ktorý ide v ústrety každému človeku, aby ho oslobodil od toho, čo ho robí väzňom zla a zabíja v ňom ľudskosť (porov. Sk 10, 38). Tento spôsob komunikácie je podobný tomu, ktorý využije Peter, keď ho obrezaní veriaci v Jeruzaleme napomínajú a obviňujú z porušenia tradičných noriem, na ktoré sa zrejme sústredila celá ich pozornosť, neberúc do úvahy vylíatie Ducha: „Vošiel si k neobrezancom a jedol si s nimi!“ (Sk 11, 3). V tomto momente konfliktu opíše Peter, čo sa mu prihodilo, a tiež svoju reakciu plnú zmätku, nepochopenia a odporu. Práve to pomôže jeho partnerom, ktorí boli najskôr agresívni a vzdorovití, aby ho vypočuli a prijali to, čo sa stalo. Písmo pomôže pochopiť zmysel udalosti, ako sa to neskôr udeje na „koncile“ v Jeruzaleme, pri procese rozlišovania, ktoré je spoločným počúvaním Ducha.

